

Hooglied 4:1-11

De bruidegom zegt tot de bruid I Schoon zijt gij II kom bij Mij

Gemeente,

Dat lijkt nog niet zo eenvoudig. De bruidegom bezingt hoe knap hij zijn bruid vindt. Kijk, in het natuurlijke ligt dat voor de hand. Dat je als vriend, bruidegom vindt dat je vriendin, je bruid superknap is. Maar in het geestelijke.....Ziende op Christus en op Zijn bruid. Kan Christus Zijn bruid mooi vinden, die zondige, onreine bruid? Met haar zondige natuur en inwonend kwaad. En...moet ik dan in de voorbereidingsweek zorgen dat ik mooi word voor Jezus, dat ik me geestelijk mooi maak om zo mooi genoeg te zijn om aan te mogen gaan?

Daarom moeten we twee dingen even heel goed uit elkaar houden vanavond. Denk aan het volgende. Een bruidegom komt op de trouwdag zijn bruid ophalen om mee te gaan naar het gemeentehuis. Vlak voor hij aanbelt komt een andere meisje naar hen toe. Keurig aangekleed. Zelfs met een witte, lange jurk aan. Het haar prachtig gekapt, helemaal verzorgd. Gewassen, heerlijke parfum op. Sieraden om. Neemt de bruidegom haar dan mee naar het gemeentehuis? Nee, natuurlijk niet. Al ziet ze er nog zo mooi uit en heeft ze daar nog zoveel zorg aan besteed daarmee wordt ze niet de bruid. Daarmee krijgt ze geen recht van toegang. Dat is één.

En dan het tweede: als de bruidegom zijn bruid ophaalt voor de trouwdag en hij belt aan. Zou het voorkomen dat de bruid opendoet, met een oud spijkerrokje aan waar etensresten opzitten. Een t-shirt bloesje dat onder de verfvlekken zit, het haar slordig onverzorgd in pieken langs het gezicht. Kun je je dat voorstellen, zou dat voorkomen? Is dat de manier van toegang tot het gemeentehuis? Nee, natuurlijk niet.

Dat zijn dus die twee dingen. Hoe mooi ik me ook maak, mijn best doe, me inspan, ik krijg daar geen recht van toegang mee tot de tafel van het Heilig Avondmaal. Dat recht van toegang is genade. Pure genade. En het tweede: als ik door pure genade recht van toegang ontvang tot de tafel, dan zal ik niet onverzorgd, ongeheiligd, onverschillig me laten ophalen en nodigen om toe te gaan. Dan gaat het over de manier van toegang.

Zo gaan we Hooglied 4 lezen met elkaar. De bruidegom, Salomo, bezingt de schoonheid van zijn bruid, dat meisje uit het dorpje Sulam. Hoe is het mogelijk, dat Salomo, zo'n meisje heeft gekozen tot zijn bruid. En we weten nog van de vorige keren. Dat is een beeld van de verbintenis tussen de hemelse Bruidegom, de meerdere Salomo, Jezus

Christus, en Zijn Bruidskerk. Hoe is het mogelijk! Dat Hij zondaren, vloekwaardigen, onreinen neemt tot Zijn bruid. En, dat weten we ook nog van de vorige keren, daarbij wordt beeldspraak gebruikt. Als in een echt gedicht, poëzie bij Nederlands op school: beeldspraak waar je zelf nooit op zou komen en die je ternauwernood begrijpt. Ook hier, juist hier in Hooglied 4.

1 Schoon zijt gij

Salomo bezingt hoe mooi hij zijn bruid vindt. Zevenvoudig. Haar ogen, als van een duif. Blijkbaar hadden duiven fonkelende, blinkende ogen. Zo ben jij: je ogen, blinkend van verliefdheid, stralend van aanhankelijkheid. Haar haar, als van een kudde geiten op berg Gilead, Die kudde die als in een golfbeweging over de hellingen graast. Zo mooi golvend is je haar. Je tanden, als geschoren en gewassen schapen, zo wit. En zonder open plekken. Elke boventand heeft een ondertand beneden zich, tweelingen. Je lippen, als scharlaken, zo mooi roodachtig. Je slapen, wangen, zo mooi gevormd en van kleur als een granaatappel. Je hals als een toren in de Davidsstad. Zo lang en recht. Je borsten, als tweelingen van een hert. Daar mag u zelf even over nadenken. Zevenvoudig mooi. In beelden/vergelijkingen die wij zo gauw niet bedenken zouden, maar de bedoeling is wel duidelijk. Zo mooi vind ik je.

En wat heerlijk en ook nodig dat je dat van elkaar vindt als man en vrouw. Dat je als vrouw er graag op je best uitziet bij je man. Niet om aandacht van andere mannen te trekken, maar voor je eigen man kleedt je je eens extra mooi aan. Ook nog na 10, 20 of 50 huwelijksjaren. En heerlijk en nodig dat je als man dat opmerkt en ziet. Niet maar rondkijkt of je ergens op straat een knappe vrouw ziet, maar vooral je eigen vrouw ziet en dat ook eens zegt. Uit de grond van je hart. Ook na 40 huwelijksjaren nog. Dat je als je beiden in de 70 mag zijn nog tegen elkaar zegt: je bent de mooiste van hele wereld voor me. Objectief gezien zal dat bij een verkiezing waarschijnlijk niet zo zijn, maar voor mij wel. Laat daar niet de klad inkomen, de sleur.

Dan valt het ons wel op dat het allemaal schoonheden zijn die om verzorging vragen. Die ogen kunnen dof worden als de liefde, de verliefdheid weg is. Dan stralen ze niet meer. Die haren moeten verzorgd worden, anders zijn ze na 3 weken zo golvend niet meer. Die tanden moeten gepoetst worden, anders blijven ze zo wit en compleet niet. Die wangen en lippen, die moeten gewassen worden, anders blijven ze mooi niet. Die hals en die borsten die gaan in bad of onder douche, anders blijven ze schoon niet. Die schoonheid is vrucht van verzorging, aandacht die eraan besteed wordt. Waardoor de bruidegom zegt: gij zijt geheel schoon, er is geen gebrek aan u, vers 7.

Ziende op Christus en op Zijn Gemeente van gelovigen. Ziende op de hemelse Bruidegom en Zijn bruidskerk. Dan onderscheiden we even heel duidelijk die twee dingen van het begin. Om recht van toegang te krijgen tot de tafel, tot de Bruidegom helpt oppoetsen en verzorgen niets. Mezelf oppoetsen en beijveren om daardoor recht van toegang te krijgen, dat maakt het alleen maar erger. Alsof ik dat ooit zou kunnen verdienen, alsof ik God daar ooit mee zou kunnen bewegen en behagen. Alsof Jezus dat nog niet genoeg gedaan heeft in Zijn leven en lijden en sterven. Die opvijzeling van mezelf, die tegelijk miskennis van Jezus werk en Gods gewilligheid is, die is gruwelijk. En die maakt me of tevreden over mezelf als ik vind dat ik het aardig heb gedaan, of moedeloos als ik voel dat ik het volstrekt onvoldoende heb gedaan. Recht van toegang krijg ik met wat zondag 23 van de catechismus zegt: dat ik geen van Gods geboden heb, tegen alle geboden heb gezondigd, en nog steeds tot alle boosheid ben geneigd, maar nochtans, toch, toch rekent God mij de gerechtigheid, gehoorzaamheid en heiligheid van Jezus toe. Recht van toegang heb ik en ontvang ik steeds weer door het nochtans van God. En toch! Het woordje 'dus' dat schrijf ik af. Ik doe het zo slecht, dus ik heb geen recht van toegang. Weg ermee. Ik doe het zo goed, dus ik voel wel vrijmoedigheid om toe te gaan. Weg ermee. Nochtans. Toch. Jezus' werk is de poort tot de tafel. Zijn offer, Zijn gerechtigheid, Zijn schoonheid. Dat geeft mij recht van toegang. Dat is het bruiloftskleed. Vlekkeloos wit. Als ik aan het begin, of in elk geval aan het eind van de voorbereidingsweek daar maar terechtkom: nochtans, toch. Dat ik het bruiloftskleed van Jezus' gerechtigheid me laat omhangen. En dat van God begeer.

Zonder dat: nooit toegang. Niet tot de tafel komen. Hoe ook verzorgd en mijn best gedaan, ik ben Zijn bruid niet, dus ik hoor er niet. Maar dat bruiloftskleed van Christus, dat 'nochtans' dat geeft recht om toe te gaan. En bevoegdheid en bevel: stel je voor de bruidegom is er op het gemeentehuis, maar de bruid is niet gekomen. Het 'nochtans' van Jezus bruiloftskleed geeft recht van toegang. Want ben je bruid. Bemind, geliefd, van eeuwigheid af, tot in eeuwigheid toe. Uit ondoordringelijk welbehagen, verkiezende liefde. Waardig verworpen te worden, maar uit liefde verkoren, waardig verstoten te worden, maar uit liefde aangenomen. Bruid!

En dan het volgende: als je zo recht van toegang ontvangt, dan komt de manier van toegang. Uit dankbaarheid, omdat je Zijn bruid bent. Komt de bruid niet in haar oude spijkerrokje en t-shirtje aan de deur, en komt de bruid zo ook niet aan de tafel van de Bruidegom. Want dan schenkt Christus twee gaven, twee weldaden. Niet alleen de vergeving, het bruiloftskleed van Zijn gerechtigheid. Maar ook de gave van Zijn Heilige Geest. Die Zijn vrucht geeft. Die dat bruiloftskleed van

Christus' gerechtigheid gaat bewerken met sierlijke bewerking. En ja, dan zingt Psalm 45 het ook: de koningstelg die Hij Zijn bruid wil noemen, is meest om haar inwendig schoon te roemen. Inwendig schoon: door de vrucht van de Geest. En I Petrus 3:4 zegt: een zachtmoedige geest, die kostbaar is voor God. Die vrucht van de Geest behaagt de hemelse Bruidegom. De vrucht van (Galaten 5) liefde tot God, blijdschap in God, vrede in oprechtheid met God, lankmoedigheid naar mijn naaste, goedertierenheid tot mijn naaste, goedheid voor mijn naaste, geloof dat is trouw in Gods inzetten, zachtmoedigheid in Gods weg, matigheid met mijn eigen verlangens.

En ook daarvan geldt, die schoonheid heeft verzorging nodig. Die vrucht wil rijpen. Juist in de voorbereidingsweek. Me stellend in de warmte van Gods liefde, onder de regen van het Woord, in het klimaat van de omgang met God. In het strijden tegen de werken van het vlees, die als wormen de vrucht aantasten. Dat vraagt verzorging, aandacht. Dat vraagt: oprechtheid in belijdenis van zonden. Als een werk van het vlees, al is in gedachten, opkomt, als een vlek op het bruiloftskleed, dan direct belijden. Dan terstond erkennen en om vergeving vragen. Ja, in oprechtheid vragen: Heere, zitten er vlekken op mijn bruiloftskleed, zijn er verborgen zonden, ondoordachte zonden, laat het mij zien, dan kan ik het belijden en weer schoon zijn.

Dat is de manier van toegaan tot de tafel. Dat is voorbereidingsweek. Niet om het recht te verdienen, maar omdat dat recht verdiend door Christus, mij dankbaar doet zorgdragen voor de manier van toegaan. Zo de avondmaalszondag tegemoet. Zo in het gangpad naar de tafel: vergeef mijn laatste zonden van deze laatste minuten en seconden. Ja, zo Zijn komst tegemoet. Petrus zegt: benaastigt u om onbevlekt en onberispelijk door Hem bevonden te worden in vrede als Hij komt. Elke week, elke dag voorbereiding.

En zo, bekleed met Jezus' bruiloftskleed, met de vrucht van de Geest, met gerijpte vrucht en met beleden zonden in oprechtheid, dan zegt de Bruidegom tot je: gij zijt geheel schoon, Mijn bruid, er is geen gebrek aan u. Christus ziet Zijn Eigen werk voor mij en de vrucht van Zijn Geest in mij: gij zijt schoon, Mijn bruid.

En wat zegt de bruid dan? Heere, hoe is het mogelijk, hoe bestaat het. Ik zou het van mezelf nooit durven zeggen, ik zie zoveel kwaad in me, zoveel onreinheid. De bruid zegt het ook niet van zichzelf, maar het wordt door de Bruidegom gezegd tegen en over haar. O Heere, hoe is het mogelijk! En dat is juist weer een vrucht van de Geest, Die de Bruidegom zo behaagt.

2 Kom bij Mij

Tegen de bruid zegt de bruidegom: kom bij mij, vers 8. Bij mij van de Libanon af, o bruid, kom bij Mij van de Libanon af. Hij nodigt Zijn bruid. Waarnaartoe? Dat zei Salomo in vers 6. Ik zal gaan tot de mirreberg, tot de wierookheuvel. Weer beeldspraak en wel als volgt: mirre en wierook waren heerlijke geuren. Waar wierook en mirre was, was het heerlijk om te zijn, heel aangenaam. En Salomo gaat niet naar het open veld, in het weiland, daar ziet iedereen je staan van afstand, maar naar de heuvel, de berg. Begroeid en grillig van vorm, daar kun je zijn zonder dat iemand je ziet. Daar ga ik naar toe, zegt Salomo, naar dat stille plekje, wat niemand weet en zien kan, en waar wij het samen zo goed kunnen hebben in omhelzing en liefde. En we elkaar onze liefde kunnen laten merken.

Ja, dat wil je wel eens als je verkering hebt, en ik hoop ook nog als we 30 jaar getrouwd zijn. Dan wil je wel eens met je vriendin op een stil plekje zijn, waar niemand anders je ziet en stoort, om elkaar te zeggen en te tonen hoeveel je van elkaar houdt. Misschien heb je daar wel een beetje een vast plekje voor. Dat je wel eens zegt: zullen we nog even daarnaartoe lopen?

In het leven met de Heere zijn er ook zulke plekken waar het zo goed is samen. Om stil te zijn, met de Heiland, de Borg, de Zaligmaker, de Bruidegom. De plek waar je stille tijd houdt, is zo'n mirreberg, zo'n wierookheuvel. Zijn huis en dienst is zo'n plek. En: Zijn tafel is zo'n plaats. Daar kun je het zo goed hebben met de Heiland. En nu horen we de bruidegom zeggen, als eerste, vers 6: ik zal gaan tot de mirreberg en de wierookheuvel. Ik wil, ik zal daar zijn, Ik verlang daar naar, daar naar jou. De hemelse Bruidegom zegt het: zondag zal Ik daar zijn: op de mirreberg van Mijn tafel, de wierookheuvel van brood en wijn. Ik zal daar zijn, o bruid. Ik wil je liefde geven, en tonen en je wederliefde ontvangen, wat zal het goed zijn met elkaar. En je voelt aan wat Hij bedoelt te zeggen. Ik wacht daar op je, Ik verwacht je daar, Mijn bruid.

Stel je voor dat op die plaats dan iemand komt, die niet bruid is. Stel je daar in het natuurlijke, ongehoord, ongepast. Stel je dat voor in het geestelijke: ongehoord, ongepast. Geen bruid en toch komen. Maar stel je ook voor: Salomo heeft dat gezegd en zijn bruid komt niet. Stel je voor: Jezus zegt dat vanavond, maar zondagmorgen komt Zijn bruid niet, die blijft weg, blijft af. Wat een verdriet.

Dus: kom bij Mij, op de mirreberg, de wierookheuvel. Daar zal Ik zijn. En waar komt de bruid vandaan? Van de Libanon. De bergtop van Amana, de top van Senir en van Hermon. Namen van bergtoppen in het noorden van Israel, honderd km van Jeruzalem vandaan. Dat is weer

beeldspraak, want waarom zou dat meisje daar rondzwerven? En wat die beeldspraak bedoeld blijkt uit het slot van vers 8. Want die bergtoppen worden genoemd de woningen der leeuwinnen en der luipaarden. Roofdieren. Dus: beeldspraak voor gevaarlijk gebied, waar je beter niet alleen rond kunt lopen.

Gevaarlijk gebied waar je als meisje beter niet alleen rond kunt lopen. Nou dat is er zeker. Bepaalde delen van de grote steden kun je op bepaalde tijden beter niet alleen rondlopen. Daar moet je als meisje dan ook niet willen wezen dan. Want allerlei mannen kunnen het op je voorzien hebben tegen de avond. Kom dan naar mij toe, zegt Salomo, dat plekje waar we samen zijn, waar je ook veilig bent. Nou, reken maar dat er zulke gebieden zijn en tijden voor de bruid van Christus. Waar de boze het op je heeft voorzien. Want als de duivel schoonheid van Christus ziet dan is hij woedend, dat kan hij niet hebben. Dan loert hij om aan te vallen. Om te verleiden en te verzoeken in zonden, om aan te vechten en te bestrijden. En er zijn van die plekken, daar moet je ook niet willen wezen. Plaatsen, dvd's, films, popmuziek waar de werken van het vlees naar je toekomen. Weg, ervandaan! En er zijn van die tijden, dat het meer dan erg is. Dat het jou opzoekt dat het je aanvecht. Soms juist in de voorbereidingsweek.

Kom bij Mij. Kom tot Mij, daar ben je veilig. O bruid kom bij Mij, in je stille tijd, in Mijn huis, aan Mijn tafel. Daar zal het goed zijn. Je komt a.h.w. gevlucht tot de tafel. Om aan de belaging van het roofgedierte van verzoeking van bestrijding te ontkomen. Kom bij Mij, vlucht weg van de leeuwen en de luipaarden die het op je ziel gemunt hebben.

Stel je voor dat op die plaats dan iemand komt, die niet bruid is. Stel je daar in het natuurlijke, ongehoord, ongepast. Stel je dat voor in het geestelijke: ongehoord, ongepast. Geen bruid en toch komen. Maar stel je ook voor: Salomo heeft dat gezegd en zijn bruid komt niet. Stel je voor: Jezus zegt dat vanavond, maar zondagmorgen komt Zijn bruid niet, die blijft weg, blijft af. Wat een verdriet.

En in vers 9-11 zegt de Bruidegom nog een keer wat Hem zo aantrekt in Zijn bruid. In haar manier van toegaan. Het zijn haar ogen, haar hart en haar mond. Haar ogen. Waarvan de Bijbel zegt dat door de Heilige Geest die ogen omhoog zien. Ik hef tot U Die in de hemel zit mijn ogen op. 'k Liet niet af mijn hart en oog op te heffen naar omhoog. Ogen, waaruit zo'n afhankelijkheid spreekt, zo'n smeking. Als een patiënt die te moe is om ook maar handen of voeten te bewegen, die niet het vermogen heeft om te praten. Hoe kan zo'n patiënt om hulp vragen? Met de ogen. Ogen die smekend, afhankelijk aankijken: help mij, want ik zelf niets bewegen. Zo bidden: zo afhankelijk, zo hulpeloos.

De Bijbel heeft het ook over hoge ogen: ogen die hoog zijn, verheven, vergenoegd. Zich rijk en verrijkt voelen en denken aan geen ding gebrek te hebben. Vreemd aan afhankelijkheid en smeking. Maar hier is het anders: Zonder hem niets kunnen doen, niet hopen, niet liefhebben, niet geloven, niet vertrouwen, niet treuren en niet strijden, maar: de ogen opheffen, o Heere, zie op mij in gunst van boven. O, die ogen. Die winnen de Heiland altijd in. Die kan Hij niet ongeholpen laten.

En dan het hart: van liefde. Dat hart waarin leeft: Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb. O ja, ik heb gezondigd, tegen beter weten in, niet één keer, maar drie keer en meer, en ik had nog wel gedacht dat overkomt mij niet, dat zal mij niet gebeuren. Zo'n verdriet heb ik Hem gedaan, Hem, Die mijn naam beleed en voor mij stond en stierf. En overal moet ik het antwoord schuldig op blijven: heb je Mij trouw gediend? Heb je Mijn Naam hooggehouden? Beloof je dat het nooit meer gebeuren zal? Is dit de laatste keer geweest? Nee, nee, nee. Maar Heere, maar Heere, Gij weet dat ik U liefheb, U niet missen kan, U nodig heb. O dat hart, zo'n hart kan Hij niet ongeholpen laten, kan Hij niet verstoten.

En de lippen, die druppelen van honingzeem. Honingzeem vond men heerlijk in die tijd, zo aangenaam. Dat geldt de woorden die de bruid spreekt. Als de bruid zegt: o mijn Liefste, mijn Alles, mijn Schuilplaats, mijn Toevlucht, mijn God, mijn Zaligheid, mijn Eer. U heb ik nodig, U kan ik niet missen. O ontferm U, mijn Heiland. Hij zei al eerder, doe Mij uw stem horen, want uw stem is zoet. Roep Mij toch aan, stort uw hart toch voor Mij uit. O, die woorden, die kan Hij niet ongeholpen laten en niet verstoten. Die raken Hem in Zijn hart zo diep, zo teer.

Dat is de manier van toegaan. Laat dat de oefening zijn in de voorbereidingsweek. Zo zegt Hij: Ik zal daar zijn, op de mirreberg, op de wierookheuvel. Aan Mijn tafel. Vers 6. Ik zal daar zijn tot de dag aanbreekt, aankomt en de schaduwen vlieden. Totdat de dag aankomt, de eeuwige dag. De bruiloft van het Lam, de Bruidegom. De schaduwen vlieden, de duisternis is verdreven, het duister is voorbij, het donker van de twijfel en aanvechting, het duister van het ongeloof en de verwijdering. Dan zal het eeuwig morgen zijn. Een onbewolkte dag aan het avondmaal van de bruiloft van het Lam. Nu nog aan Zijn tafel, soms in duister, bewolkt, nevelig, totdat de dag aanbreekt die nooit meer eindigt. Dan zullen wij samen zijn. Eeuwig van en met Elkaar. Eeuwig u Mijn volle gunst betonen. Totdat de dag aanbreekt....

God geve ons in dat licht een gezegende avondmaalszondag.

Amen